

Activiteitenverslag 2020

Corona en de gevolgen

Het jaar 2020 begon als alle andere jaren tot de eerst coronapersconferentie van de premier op maandag 9 maart. Vanaf dat moment gaat het heel snel. Na ‘geen handen schudden’ en ‘anderhalve meter’ volgt gedurende bijna drie maanden een verbod op groepsactiviteiten: dus geen fysieke kerkdiensten en andere bijeenkomsten. Op het kantoor van Geloven in de Stad treedt gelijktijdig een coronaprotocol in werking en doet thuiswerken zijn intrede.

In de zomermaanden is er enige verlichting en zijn (kerk)bijeenkomsten tot dertig personen weer toegestaan. Wel worden Bijbelstudie- en andere huiskringen beperkt tot vier personen in de thuissituatie. En met de intrede van de tweede coronagolf wordt dringend geadviseerd alleen nog online kerkdiensten en vergaderingen te houden. Het thuisbezoek wordt teruggebracht tot één persoon per dag.

Maar 2020 was ook het jaar waarin ons land – en zeker ook onze stad – massaal voor elkaar klaar stond. Coronahulpinitiatieven verspreidden zich bijna net zo snel als het virus. Zelden was de bereidheid om elkaar te helpen met hartverwarmende acties zo zichtbaar als in de eerste lockdown. In Haarlem speelden vooral Present Haarlem en het nieuwe jongeren netwerk CityShapers hierin een zeer belangrijke rol. 2020 was dus in alle opzichten een heel bijzonder jaar: thuiskerken, thuiswerken, thuisvergaderen, coronahulp.

Geloven in de Stad – Visie en inspiratie

De christelijke gemeenschap in Haarlem en omgeving is van beperkte omvang maar zij speelt wel een actieve rol in de maatschappij. Zesentwintig kerken en christelijke organisaties vormen samen het netwerk *Geloven in de Stad* en weten zich, over kerkmuren heen, verbonden met elkaar.¹ Daarnaast wordt er – vooral via de Raad van Kerken Haarlem – veel samengewerkt met andere geloofsgemeenschappen en maatschappelijke organisaties in Haarlem. Deze samenwerking uit zich vooral in het sociale domein.

Geloven in de Stad

- *inspireert* kerken en christenen continue om nieuwe wegen en manieren te vinden om relevant te zijn in de samenleving;
- *verbindt* kerken en christenen met mensen en groepen in de stad om van deze stad een mooiere plek op sociaal, cultureel en politiek gebied te maken;
- *ondersteunt* kerken en christenen om hun verlangens en visie voor de stad om te zetten in concrete initiatieven en activiteiten;
- *verlangt* ernaar om samen met kerken en christenen meer impact te hebben in de stad. (Jeremia 29:7)

Dit vraagt andere vormen van samenwerken en organiseren. Steeds meer initiatieven en activiteiten zullen gedragen moeten worden door verschillende kerken gezamenlijk. Dat is in het bijzonder tot uiting gekomen bij de coronahulp en in het recente verleden bij de hulp aan vluchtelingen en statushouders.

1 De actuele lijst van deelnemende kerken en organisaties staat op de website: <http://gelovenindestad.nl/wie-doen-mee/>.

Stadsnetwerken

Naast Haarlem zijn er inmiddels negen andere stadsnetwerken in ons land. *City Movements Nederland* (<https://citymovements.nl>) verbindt die netwerken met elkaar en ondersteunt ze om volgende stappen te zetten in de roeping van de kerk om zich in te zetten voor de bloei van de stad. Het motto daarbij is:

***de hele kerk is nodig om de hele stad
met het evangelie te bereiken.***

Met die andere stadsbewegingen geloven wij dat waar de hele kerk met het hele evangelie de hele stad gaat bereiken, de impact van het evangelie groot zal zijn en daarmee het welzijn en de bloei van de stad zal toenemen. Dit uit zich vooral op maatschappelijk en diaconaal vlak. Maar niet alleen in Nederland, wereldwijd beweegt God kerken en christenen om samen op te trekken voor de bloei van de stad.

De inspiratie uit andere Nederlandse stadsnetwerken, maar vooral ook de lessen uit andere landen dragen bij aan een continue zoektocht naar mogelijkheden om de impact in de stad te vergroten en vooral te verbreden.

Gezien het typische karakter van de stadsnetwerken met veel ontmoetingen, waren in 2020 veel geplande activiteiten niet mogelijk. Wel waren er internationaal enkele online werkconferenties. Wel heeft coördinator Hans Luttik veel online contacten gehad met contactpersonen en teams in verschillende steden. Daarbij blijkt steeds weer dat “Haarlem” door veel steden als inspirerend voorbeeld wordt gezien.

Tear Werkconferentie over Integral Mission

Op 16 januari 2020 was Geloven in de Stad gastheer van de jaarlijkse werkconferentie *Integral Mission* van de hulpverleningsorganisatie Tear. Integral Mission wil zeggen dat Gods missie betrekking heeft op alle aspecten van het leven.

Tijdens het ochtendprogramma bezochten de negentig deelnemers (waarvan driekwart van buiten Haarlem kwam) een tiental verschillende praktijkvoorbeelden van missionaire activiteiten. Het ervaren van een plek en een project heeft immers impact. In het middagprogramma werd hierop gereflecteerd en lessen getrokken – enerzijds voor hun eigen missie en anderzijds voor de kerken en organisaties in Haarlem. Als je mensen wilt bereiken moet je durven pionieren. *With people God makes all things possible.*

Gastspreker burgemeester Jos Wienen stelde dat de kerk wel meer zichtbaar mag zijn in de stad. Maar hij had ook een vraag voor de kerk: “Wat hebben mensen buiten de kerk jou te bieden?” De dag werd afgesloten met een gezamenlijk diner.

Het voornemen was om deze dag ook voor veel gemeenteleden uit onze kerken te organiseren. Helaas heeft het coronavirus dit plan doorkruist.

***Geloven in de Stad* – Organisatie**

De contacten met zowel de aangesloten kerken en christelijke organisaties als met andere steden en organisaties monden periodiek uit in nieuwe of aangepaste visies en strategieën, gericht op het verbinden van initiatieven, inspireren van kerken en christenen en faciliteren van nieuwe initiatieven.

Zo zijn in het verslagjaar de eerste aanzetten gedaan voor een herstructurering van de interne organisatie met als doel de effectiviteit en impact van onze inzet en initiatieven te vergroten. Dit als volgende stap om de gezamenlijk roeping invulling te geven, die we in 2019 in vijf speerpunten hebben benoemd waaraan wij als kerken in Haarlem commitment willen geven:

1. Pioniersinitiatieven
2. Gebedswerk
3. Diaconaat
4. Jongeren
5. Communicatie

Het voornemen is om rond elk van die speerpunten met betrokkenen van de verschillende kerken en organisaties periodiek bij elkaar te komen om te leren en te bespreken welke nieuwe stappen gezet kunnen worden om nog meer impact te hebben. Hierdoor zal ook de rol van de GIDS-raad veranderen. Maar doordat fysiek overleg na de zomer nauwelijks meer mogelijk was, is de effectuering van dit voornemen doorgeschoven naar 2021.

Voor ieder van de speerpunten is inmiddels een trekker aangewezen die de voortgang en de regie bewaakt. Door ons vooral op die speerpunten te richten, vergroten wij de organisatiekracht van *Geloven in de Stad*. Zo richten Martine van Veelen (tot 2021) en Jurrin Reckers (vanaf 2021) zich op activiteiten voor jongeren. Arjo Barth trekt als initiatiefnemer van het *Huis van Gebed* het gebedswerk. Diaconaat werd in 2020 getrokken door Berend Gunnink vanuit zijn rol bij stichting Ontmoeting en Het Open Huis. Hans Luttik richt zich vooral op het ondersteunen en stimuleren van pioniersinitiatieven. Begin 2021 zal Amarins van der Meulen starten als coördinator voor communicatie. Arnold Vaandering blijft binnen de organisatie actief als officemanager.

In het bestuur is inhoudelijk besproken wat de gevolgen zijn van het benoemen van de vijf speerpunten voor zowel het eigen orgaan als voor de GIDS-raad en nieuw aan te trekken medewerkers.

In 2020 hebben verschillende nieuwe deelnemers zich bij *Geloven in de Stad* aangesloten: Meeting Place International (een Engelstalige kerkgemeenschap), DeelHem (wijkcommunity), Petrakerk IJmuiden, CityShapers (jongeren netwerk) en stichting Ontmoeting (maatschappelijk centrum).

In het najaar zijn er gesprekken gestart met de eigenaar van het gebouw waarin *Geloven in de Stad* kantoor houdt in verband met de toekomstige ontwikkelingen. Bij deze gesprekken zijn ook de medegebruikers van het pand Youth for Christ Haarlem, Present Haarlem, Serve the City Haarlem, CityShapers en Haarlem Mozaïek betrokken. Verder is de pinkstergemeente Immanuel aangeschoven in verband met hun missionaire initiatieven vanuit het gebouw.

Al heel wat jaren biedt Geloven in de Stad stageplekken. In 2020 heeft Jurrin Reckers bij ons stage gelopen in het kader van zijn opleiding Theologie. Een van de resultaten van zijn stage is de oprichting van het jongeren netwerk CityShapers, waar hij ook in dienst is getreden. Per 1 januari 2021 is hij daarnaast ook als projectcoördinator bij *Geloven in de Stad* geworden.

In 2020 is drie keer een digitale nieuwsbrief naar honderden gemeenteleden verstuurd als eerste stap om de onderlinge communicatie binnen *Geloven in de Stad* op een nieuwe en eigentijdse manier vorm te geven. In het nieuwe jaar wordt dit communicatiekanaal verder ontwikkeld.

Geloven in de Stad – Bestuur

Geloven in de Stad is opgericht als samenwerkingsverband van kerken en organisaties. Voor de realisatie van de grondslag en missie en de daaruit voortvloeiende initiatieven is in 2008 de Stichting Geloven in de Stad opgericht. Het bestuur van deze stichting heeft in 2020 vijf maal vergaderd over organisatorische, personele en financiële zaken en is qua samenstelling niet gewijzigd. Eind 2020 bestaat het bestuur uit Renate Quispel (voorzitter), Martje Vrooland (secretaris), Ries de Kogel (penningmeester) en Myrna Bockhoudt. De Stichting is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Voortgang en ontwikkelingen bij bestaande activiteiten

#impact

In 2020 was het heel moeilijk om op dezelfde manier als de voorgaande jaren #impact (of voorheen Sonrise) te organiseren. Het doel – relaties bouwen met mensen in de wijk – was door de geldende coronamaatregelen moeizaam te realiseren. Toch hebben we op een zeven locaties nog een #impact-actie kunnen organiseren met een beperkt aantal activiteiten die binnen de coronaregels wél mogelijk waren. De voorbereidingsconferentie kon niet doorgaan, maar er was wel een voorbereidingsdag waar 35 jongeren aan hebben meegedaan.

Huis van Gebed

Na een voorzichtige start in 2019 had het Huis van Gebed in 2020 heel duidelijk de fysieke plek moeten worden waar mensen God kunnen zoeken. Door voorbede, aanbidding en gebed voor andere mensen verlangen we ernaar dat Jezus steeds meer zichtbaar wordt in de levens van mensen. Vanwege de coronasituatie was er nog niet zoveel gebruik van de ruimte in de Amsterdamstraat mogelijk als was gehoopt. Wel is er een netwerk van ruim dertig mensen die zich actief willen inzetten. En vanaf september waren er regelmatig (deels online) gezamenlijke gebedsmomenten, gestart vanuit een tiendaagse periode van gebed en vasten.

Jaarlijks organiseren we in januari de Week van Gebed. Ook dit jaar was er een gezamenlijke startbijeenkomst, die door het team van Huis van Gebed was voorbereid. Het team neemt ook gebedspunten mee vanuit verschillende kerken en deelt deze met de gebedsgroepen in de kerken.

Al jaren komt elke eerste vrijdagavond van de maand een vaste groep bidders samen voor stadsgebed (o.a. voor het stadsbestuur, voor voorgangers en werkers in de kerken en voor de verschillende generaties, jong en oud).

Voorgangersbijeenkomsten

Een van de pijlers van het netwerk van *Geloven in de Stad* is de maandelijkse bijeenkomst op een woensdag van voorgangers, (kerkelijk) werkers en andere leiders. Naast ontmoeting, inspiratie en bemoediging is het een moment om samen te bidden. In 2020 vonden de meeste van deze bijeenkomsten (helaas) via Zoom plaats.

GIDS Netwerk

Christelijke leiders en ondernemers willen graag hun stad dienen en zich actief inzetten en verbinden aan de lokale samenleving. Dit geschiedt beurtelings met een ontbijt of een borrel. Op 2 maart is er een borrel gehouden met een korte workshop: met creativiteit en ondernemerschap een bijzonder maatschappelijk project een boost geven. Op 21 september was er een borrel met als thema 'geloof in crisistijd'. Meer bijeenkomsten konden door corona niet doorgaan. In 2021 hopen we dit zeker weer op te pakken.

Jongeren

Juist voor de jongeren was de impact van corona heel groot. Jongerenwerk was bijzonder lastig, zeker omdat voor veel jongeren online "ontmoetingen" maar zeer ten dele werken. Wel geeft de start van CityShapers nieuwe mogelijkheden om jongeren ruimte te geven. De verwachting en het streven is om in 2021 een verdere impuls te geven aan het gezamenlijke jongerenwerk in Haarlem.

Gasten in de Stad

Na de intensieve activiteiten voor vluchtelingen als gevolg van de grote vluchtelingeninstroom uit vooral Syrië en Eritrea (2015-2019) is de focus nu verlegd naar de begeleiding en ondersteuning van statushouders. Door alle coronamaatregelen vonden er dit jaar nauwelijks activiteiten plaats door en voor de groep nieuwe Hollanders.

Pioniersplekken

Medio 2019 hebben we als Geloven in de Stad afgesproken te streven naar 7 nieuwe pioniersplekken in 2025. Inmiddels zien we overal in de stad uiteenlopende initiatieven zich ontwikkelen. Ook in 2020 ging dit door.

De pioniersplek Het Open Huis Molenwijk begint steeds meer vorm te krijgen. Het is een nauwe samenwerking tussen Het Open Huis en Ontmoeting. Men heeft een locatie op het oog: een voormalige autoshowroom met werkplaats. Het is de bedoeling dat hier ook de Woord en Daad Kringloopwinkel wordt gevestigd. Nieuwe pioniersinitiatieven zijn er ook van start gegaan in de Europawijk (DeelHem) en in IJmuiden (Hart voor IJmuiden). In de Amsterdamse Buurt zijn eerste initiatieven ontwikkeld vanuit de pinkstergemeente Immanuel (Encouraging cities, kliederkerk en creatieve workshops). De Pelgrimkerk is op zoek naar missionaire kansen in het ontwikkelgebied Spoorzone (waar nieuwe 2.000 woningen gebouwd gaan worden) in het Houtvaartkwartier.

Bij Hart voor Velsbroek is Willemien van Berkum als pionier aan de slag gegaan. Zij combineert dit werk met Hart voor IJmuiden.

Youth for Christ Haarlem

In 2020 is Jeroen van der Coolwijk als nieuwe teamleider in Haarlem aan de slag gegaan. Samen met regioleider Sjoerd Bronsema hebben ze een plan opgesteld om alle activiteiten in Boerhaavewijk en Velsbroek voort te zetten. Daarnaast wordt gewerkt aan de aanwezigheid in de Amsterdamse Buurt. Door het vertrek van Donna Orban is er weer een vacature welke naar verwachting begin 2021 wordt vervuld.

Present Haarlem | Serve the City | CityShapers

Vanaf 2020 werken deze drie organisaties nauw samen in het uitvoeren van hun activiteiten. Zo bestaat het bestuur van alle stichtingen uit dezelfde personen, met daarbinnen dezelfde functies. Elke stichting heeft echter wel een speerpunt. Zowel Present als CityShapers hebben een eigen coördinator. Bij CityShapers zijn ook nog enkele projectcoördinatoren betrokken.

Present Haarlem slaat een brug tussen mensen die iets te beiden hebben en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Meer specifiek is Present heel goed bezig om groepen vrijwilligers te matchen met hulpvragers. In 2020 zijn echter vanwege de coronamaatregelen alleen een-op-een matches gerealiseerd.

CityShapers richt zich vooral op activiteiten met en door jongeren. Daarnaast zijn medewerkers van *CityShapers*

bezig geweest om via middelbare scholen kandidaten te werven voor het vervullen van de maatschappelijke diensttijd. Daartoe zijn er ook gesprekken gevoerd om MDT-plekken te creëren.

Serve the City Haarlem richt zich vooral op projectdagen die één of twee keer per jaar plaatsvinden. Helaas konden er dit jaar geen projectdagen plaatsvinden.

Onder het 'label' van *Serve the City* hebben Present en *Serve the City* in 2020 een aantal initiatieven in het kader van coronahulp ontplooid waar honderden vrijwilligers zijn ingezet, waaronder ook juist veel jongere vrijwilligers.

Externe contacten

Raad van Kerken Haarlem

De facto vertegenwoordigen Geloven in de Stad en de Raad van Kerken samen de Kerk van Haarlem. Daarom zijn we dankbaar dat de contacten tussen de voorgangers en leiders van beide groepen steeds intensiever worden.

In 2020 was er geen fysieke gezamenlijke bijeenkomst. Wel bleek de uitnodiging van Geloven in de Stad aan de Raad van Kerken om mee te doen aan de Integral Mission dag van Tear een impuls voor de samenwerking.

Stem in de Stad

Er zijn al een aantal jaren goede contacten met Stem in de Stad, die ook steeds beter en intensiever geworden zijn, onder meer door de gezamenlijke inzet voor vluchtelingen en statushouders en de inzet voor coronahulp.

Haarlem Mozaïek

Deze stichting is een zelfhulporganisatie van statushouders uit vooral Syrië en Eritrea om zelf actief activiteiten op te zetten. Daarbij worden zij ondersteund vanuit de projectgroep Kerken en Vluchtelingen. Als uitwerking daarvan heeft Haarlem Mozaïek bij Geloven in de Stad onderdak gevonden voor vergaderingen en het organiseren van activiteiten.

Gemeente Haarlem

Er zijn goede persoonlijke contacten met de gemeente Haarlem, zowel op ambtenarenniveau, als op bestuursniveau met gemeenteraadsleden, wethouders en burgemeester Jos Wienen. Dit komt vooral door onze betrokkenheid en samenwerking met Stem in de Stad | Gasten in de Stad, het jongerenwerk via Youth for Christ en het maatschappelijk werk via Het Open Huis | Stichting Ontmoeting. Er ontstaat steeds meer ruimte voor samenwerking met de overheid.

Platform vrijwilligersorganisaties

Sinds enige tijd is Geloven in de Stad als vertegenwoordiger van de lokale kerken deelnemer aan dit platform waar alle regionale vrijwilligersorganisaties (van zeer groot tot erg klein) elkaar ontmoeten. Ook hier is men zich steeds meer bewust van het belang van de kerken in de samenleving.

Wat de toekomst brengen moge

Zeker in een jaar van een pandemie is het heel moeilijk om iets over de toekomst van Geloven in de Stad te zeggen. We zien dat veel kerken zoeken naar een nieuwe balans in een veranderende tijd en dat niemand goede antwoorden heeft op wat de volgende fase gaat brengen. Er is voldoende reden voor zorg over kerkgangers die dreigen de kerkgemeenschap los te laten en dat geldt nog sterker voor de jongeren. Tegelijkertijd zien we dat God zegent, dat er juist op de vijf speerpunten positieve ontwikkelingen zijn, dat er zicht op is dat in 2021 de teams compleet zijn, dat er hoop en verlangen is bij veel gelovigen om de stad tot zegen te zijn. In dit alles zien we dat God in beweging is in Haarlem. In de breedte van de kerk en de stad en specifiek ook voor Geloven in de Stad. In het vertrouwen op Hem blijven we achter Hem aan gaan en zoeken naar onze plek in Zijn missie voor de stad.

17 mei 2021

Bestuur Stichting Geloven in de Stad